

FRED

DET VAR 9. MAI OG DE VAR PÅ VEI TIL NORGE FOR SAMMEN MED SINE ENGELSKS FALLSKJERMKAMERATER Å FRIGJØRE LANDET FRA DE TYSKE OKKUPANTER. TYSKERNE HADDE KAPITULERT. FRIHET. FRED! FØLELSENE VAR IKKE ENKLE Å TØYLE FOR NOEN OG ENHVER, MEN DET VAR UBESKRIVELIG DEILIG!

DEL 3

KJELL T. OLSEN D-26 **TEKST**
RAMMEMAKERIET OG OLAV BAANN **FOTO**

Olav Baan gjør seg klar.

Olav Baan til høyre ved Stirling bomberen som tok dem hjem.

Været var dårlig og kompaniet som var delt i to puljer, den ene til Gardermoen, Oslo og den andre til Sola, Stavanger kom fra hverandre rett etter starten. Tåkebanker og haglskurer møtte flyene og flere måtte snu, et gikk ned i en ravine like ved Gardermoen og 20 omkom, en gikk i innsjøen Røgden i et forsøk på nå Sverige, fire omkom og en Stirling gikk i Andtjernåsen i Sørkedalen og 24 mann, blant dem den norske major P. K. Juliebø, omkom. Operasjon "Doomsday" hadde på to dager kostet 48 allierte liv.

Den første Kp. F puljen kom til Gardermoen den 9. mai kl. 1825. Bare noen få allierte fly var å se, men mange Ju-52 med det forhatte hakekorset minnet om at "der hjemme" ikke var helt som før! De norske fallskjermsofdatene fant seg en forlatt hangar og stelte til te og mat mens tyskere betraktet det hele fra avstand. Etter hvert kom det noen karer i sportsdress og armbind og ønsket velkommen hjem! Milorg gutter! De ble traktert med flotte engelske smørbrød, Corned Beef og Players sigaretter. Dette hadde de ikke smakt på årevis og tok for seg med begge hender! Og ingen i Kp. F's første pulje glemmer togreisen fra Jessheim til Oslo. Folk gikk av skaffet når de så Norway merket og flagget på armen og gutta delte rundhåndet ut

sine rasjoner av sukkertøy og sigaretter så langt lageret rakk gjennom hurrap og rundkyssing! Og så marsjen fra Oslo Ø i sluttet orden på tre rekker oppover Karl Johan – ikke et øye var tørrt. Omsider ble de innkvartert på Ullevål skole og fagre norske jenter så de overalt. Gudskjelov at jeg ikke giftet meg i England, hvisket en av guttene, henført over synet!

Resten av kompaniet kom til Gardermoen 10. mai og etter kort tid, permittert. Senere deltok Kp. F i avvæpningen av tyske styrker på Gimlemoen hvor de ble værende i i tre måneder og i tillegg fant de sin plass i alle de store seremonier som fulgte frigjøringen med 17. mai, Kronprinsens hjemkomst og Kongens hjemkomst som absolutte høydepunkter. For en gledesstund! Olav skrev hjem til Kragerø og varslet sin ankomst – fikk permisjon og låne militær motorsykel. Ferden endte i en stabbestein hvor Olav knuste kneet og slo luemerket med H7 godt inn i hodet. Stygt skadet kom han på sykehus anlagt på landbrukskolen i Ulefoss. Her var ikke kirurgien helt patent, men en militærlege på Gimlemoen fant senere feilen og henviste til Rikshospitalet som fikset så det ble noenlunde bra.

Fungerer enn i dag!

Fallsjermkompaniet skulle gi en fallsjermoppvisning på Øvrevoll i august 1945. Guttene drysset ut over hele himmelen og landet i drøy vind og svakt antydet, noe spredd! I november 1945 ble kompaniet dimittert fra Rodeløkken skole. Kompaniet var nedlagt som militær enhet. Etter over 3000 hopp uten omkomne men med 57 skader fordelt over alle grader, ikke dårlig når man tenker på at med unntak av utdanningshoppingen var alle hopp taktiske med fullt feltutstyr, ofte i dårlig vær og mørke og uten reserve!

Olav fikk 16 hopp og var glad han kom fra krigen med livet i behold. Som en følge av sin tjeneste og unge alder fikk han tilbud om videreutdanning og dro til Sverige for å starte et nytt kapittel av sitt liv som etter hvert skulle føre til Son hvor VFSK ga Olav og de gjenværende Kp. F-ere en hedersoppvisning i 2007! Men ennå kan ikke punkum for Kp. F settes.

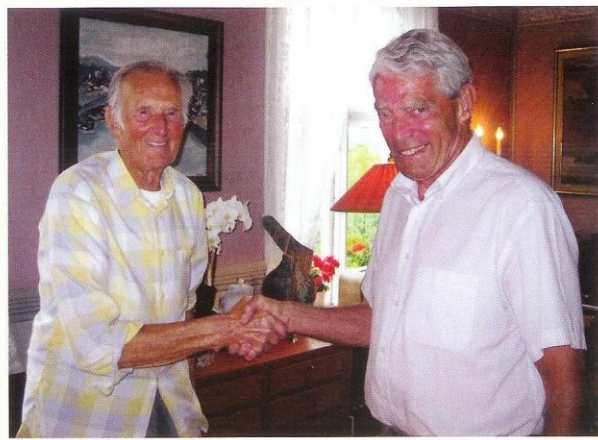
Fortsettelsen

I november 1947 ble Kp. F foreningen startet med bred deltakelse og med mange kjente navn på styrelstene. Et tilbud til Norges Røde Kors om å danne redningspatruljer rant ut i sanden sammen med en del andre gode forslag til det offentlige. Men viktigst av alt, fra foreningen strakte det seg ut en hjelpende hånd til de som ikke klarte overgangen til fred eller kom i vanskeligheter. Denne egenskapen i foreningen kom godt med da den tidligere fallsjermoldaten fra Kp. F, Ferdinand Winnje omkom i et privat oppvisningshopp på Fagernes i 1949. Han etterlot seg hustru og en liten datter som foreningen helhjertet støttet ved bidrag og minnefond i denne vanskelige tiden.

En annen nesten ukjent del av norsk fallsjermhistorie under krigen, stod en av Flyvåpnenes personell i Little Norway, Canada, for. Den senere Mosquitoflyveren Finn Andvig i 333 skv. B flight, fikk under sitt opphold i Little Norway, Toronto, utdanning først som glideflyger i US Army Air Corps, så som deltaker på vedlikeholds og pakkekurs i Irvin fallsjermorganiseret av Canadian Parachute Club og The Irvin Airchute Limited, i oktober 1942. Hans diplom fra kurset vitner også om at han hoppet, formodentlig med en skjerm han selv hadde pakket og godkjent, et fritt fall fra D.H. Moth med registrering CF-APL. Ikke dårlig!

Tiden går... Ingen fallsjermvirksomhet foregår i Norge men norske offiserer reiser enkeltvis på fallsjermkurs i England og i USA. Noen til og med på fritt fall kurs i militær eller sivil regi. Blant disse var Zachen Backer, Olav Vik Strandli, Leif Øyeflaten og Lasse Laudal. Disse karene betalte reise og opphold selv! Så en viss grunnkompetanse og kapasitet i fallsjermtjeneste fantes fortsatt i Hæren. Tiden går...1962, Hærens Fallsjermjegerskole etableres på Trandum hos Kavaleriet med Aursletta som treningsfelt og oberstløytnant J. Bjørshol som sjef..

Så kom 21. desember 1963, Fallsjermklubben Norsk Aeroklubb etableres... Vi er i gang!

Fallsjermoldat Olav Baan hjemme i Son i 2010 sammen med Kjell T. Olsen.

Olav Baan.